

Examenul național de bacalaureat 2024

Proba E. b)

Limba și literatura turcă maternă

Varianta 3

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Üşüyen Sokak

Arkadaşına bakışından artık benimle konuşmak istemediğini anlıyordum. Ama benim duygularım değişiyordu. Adamdan özür dilemek istedim bir an. Fakat ayağımın dibindeki tozlu küpe bakarken gözlerime eski ve dikiş yerleri patlak ayakkabılarım ilişti ve içimden gene korkunç bir hafakan dalgası koptu.

Artık kime kızdığımı farkında değildim. "Bas git!" dedim içimden; "Bas git!" Hiç kimsenin bana acımasını istemiyorum. Kim ve niçin acıyacak bana? Kötü müyüm ben? Dilenci miyim? Öksüz müyüm? Kötü ve öksüzsem paradan başka bir şeye ihtiyacım var benim... Bas git."

Gözlerimi yumdum. Öyle sessiz ve kaskatı, ne zamana dek durduğumu hatırlamıyorum; gözlerimi açtığım zaman avlu kapısının açık olduğunu gördüm. Çevreme göz gezdirdim: avluda kimseler yoktu. Tedirgin adımlarla yürüyerek sokağa baktım: sokak da boştu. Ortalık kararmak üzereydi. Günün bu saatinde sokaklarda yürümenin tehlikeli olduğunu biliyordum. İki adam karşı yakadaki iki katlı eski eve girmişlerdi muhakkak; evin sokak kapısı yarı açıktı - beni gözetliyorlardı şimdi kapı arasından. Bin pişmandım ikisiyle öyle burnum havada konuştuğuma. Ama-

"Boş ver!" dedim içimden, kendi kendime, "Boş ver! Suç bende mi? Çevremdekilere kuşkuyla bakmak alışkanlığı anadan doğma değildi ya! Öyle yetiştirdiler bizi. Şimdi de durmuş burada ne idüğü belirsiz iki adam üzerine kafa patlatıyorsun. Bitti işte. Gittiler. Sen de çek git."

Dönüp cam küpe baktım. Avluya başka kimselerin gireceklerini, beni cam küple görünce gene kafa tutacaklarını düşünerek çabucak küpe doğru yürüdüm.

Cengiz Dağcı

Yukarıda verilen metniyi okuyup, sorulara cevap veriniz:

1. Metin hangi edebî türüne aittir? **(6 puan)**
2. Metne bağlı noktalama işaretlerin rolünü göz önünde tutarak 60 kelimelik bir açıklama oluşturunuz. **(6 puan)**
3. "Günün bu saatinde sokaklarda yürümenin tehlikeli olduğunu biliyordum." cümlesini açıklayınız. Metnin mesajını da meydana getiriniz. **(4 puan)**
4. "Fakat ayağımın dibindeki tozlu küpe bakarken gözlerime eski ve dikiş yerleri patlak ayakkabılarım ilişti ve içimden gene korkunç bir hafakan dalgası koptu." cümlesindeki altı çizili sözcüklerin türünü (isim, sıfat, zamir, bağlaç...) belirtiniz. **(8 puan)**
5. "Adamdan özür dilemek istedim bir an." cümlesindeki altı çizili sözcük yapısına göre nasıl bir sözcüktür? Bir örnek de siz veriniz. **(6 puan)**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Gelenek ve adetlerimizin toplumsal yaşantımızdaki yerini açıklayan, 150-300 kelimelik bir kompozisyon oluşturunuz.

Kompozisyonu yazarken:

1. Uygun bir başlık seçmeye; **(5 puan)**
2. Kompozisyon kurallarına uygunluk; **(5 puan)**
3. Konuyla ilgili örnek verme; **(5 puan)**
4. Kelime hazinesi ve ifade zenginliğine; **(5 puan)**
5. Original buluş yapmaya; **(5 puan)**
6. Yazım ve noktalamaya dikkat ediniz. **(5 puan)**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Turgut Olçay üniversiteyi bitirmiştir ve bir şirkete iş başvurusu yapmak istemektedir. Turgut Olçay 'ın özgeçmişini kurallara uygun olarak yazınız.

Özgeçmiş yazarken:

1. Özgeçmişinin kurallarını kullanmaya;	(6 puan)
2. Düzgün cümle kurmaya;	(6 puan)
3. Uygun deliller getirmeye;	(6 puan)
4. Konu bütünlüğüne;	(6 puan)
5. İmla ve noktalamaya dikkat ediniz.	(6 puan)